

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت مالیه

پالیسی ملی مشارکت عامه و خصوصي

ریاست عمومی مشارکت عامه و خصوصي

وزارت مالیه

جمهوری اسلامی افغانستان

متن مصوبه کابینه جمهوری اسلامی افغانستان در مورد تصویب پالیسی ملی مشارکت عامه و خصوصی

وزارت مالیه جمهوری اسلامی افغانستان پالیسی ملی مشارکت عامه و خصوصی جمهوری اسلامی افغانستان را منحیث یکی از راهکارهای عمده و اساسی اصلاحات اقتصادی کشور که به همکاری و هماهنگی ادارات دولتی و غیر دولتی، نهادهای مالی ملی و بین المللی، کمک کننده گان، نهاد های جامعه مدنی و سایر جوانب ذیدخل ترتیب و به جلسه مؤرخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۲ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان غرض تصویب ارایه نمود.

متن مصوبه کابینه جمهوری اسلامی افغانستان طی فقره (۱۹) مصوبه شماره (۲۴) مؤرخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۲ در مورد چنین مشعر است:

"طرح پالیسی ملی مشارکت عامه و خصوصی تصویب است، وزارت مالیه موظف است؛

موضوعات تخنیکی و مسایل عمده مندرج در این پالیسی را با وزارت های سکتوری مورد بحث همه جانب قراردادده و نهائی نموده و منصه اجرا قراردادهد.

طرح برنامه پنج ساله پالیسی مشارکت را در هماهنگی وزارت های ذیربط جهت هرچه بیشتر غنای آن ترتیب و به جلسات بعدی کابینه ارایه نماید."

فهرست مطالب

1.....	مقدمه
2.....	اهداف
2.....	بخش اول:
2.....	مفهوم مشارکت عامه و خصوصی
2.....	بخش دوم:
3.....	اهمیت مشارکت عامه و خصوصی
3.....	بخش سوم:
4.....	روش های تطبیق پالیسی
4.....	بخش چهارم:
5.....	اصول کلیدی در مشارکت
5.....	بخش پنجم
5.....	1. حکومتمداری خوب
5.....	2. ارزش پول
6.....	3. تخصیص خطرات
6.....	4. توانایی مالی و محافظت استفاده کننده گان
6.....	5. شفافیت
6.....	6. رقابت
7.....	7. توسعه ظرفیت محلی و انتقال تکنالوجی
7.....	8. محیط زیست و مسئولیت اجتماعی
7.....	9. پروسه مشوره با جوانب ذیدخل
7.....	چارچوب حقوقی
7.....	بخش ششم:
8.....	چارچوب اداری
8.....	بخش هفتم
8.....	1. شورای عالی اقتصادی و کابینه

2. کمیسیون تدارکات ملی 8
3. وزارت مالیه 8
4. اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی 9
5. وزارت خانه ها و ادارات قرارداد کننده 9
6. بورد مشورتی مشارکت عامه و خصوصی 10
- ارتباطات با سرمایه گذاران 10
- بخش هشتم: 10
- تمویل کننده گان و مؤسسات ملی و بین المللی مالی 11
- بخش نهم: 11
- حمایت های حکومت 11
- بخش دهم: 11
- ساختار تمویل، بیمه و تضمین دولت 12
- بخش یازدهم: 12
- شفافیت و حسابداری 13
- بخش دوازدهم: 13
- دوران مشارکت 13
- بخش سیزدهم: 13
- پیشنهاد جانب خصوصی 14
- بخش چهاردهم: 14
- اصول اساسی در پیشنهاد های جانب خصوصی 14
- نظارت و مدیریت تطبیق پالیسی 15
- بخش پانزدهم: 15
- تعدیل پالیسی 15
- بخش شانزدهم: 15

مقدمه

پالیسی حکومت افغانستان است تا به منظور توسعه عرضه خدمات و احداث زیربنای فیزیکی به سطح کشور مشارکت عامه و خصوصی را منحصراً روش تمویلی بدیل بودجه ملی، جلب مهارت های تشبثی سکتور خصوصی، استفاده مؤثر از ملکیت ها و دارائی های عامه، کاهش اتکاء به کمک های خارجی، استفاده مؤثر از سرمایه های موجود در سکتور خصوصی و بانک ها مورد استفاده قرار دهد. حکومت افغانستان در حال حاضر با مشکلات چون کمبود زیربنا، تراکم و تأخیر در تطبیق پروژه های انکشافی، اتکای بیش از حد بالای کمک های خارجی، عرضه خدمات با کیفیت پائین مواجه می باشد.

حکومت مشارکت عامه و خصوصی را به شکل مؤثر و همه جانبه با وضع چارچوب پالیسی، قانونی و مقرراتی، ایجاد یک اداره مرکزی کاملاً تخصصی، کارا و حرکت هماهنگی بین تمام جوانب ذیدخل تطبیق نماید. برای جلب سرمایه گذاری و فراهم نمودن محیط مناسب سرمایه گذاری های داخلی و خارجی در عرصه های مختلف به شکل مشارکت عامه و خصوصی، تضمینات، وجوه حمایتی و سایر مشوق ها را به سکتور خصوصی ارایه می نماید.

ادارات دولتی، سکتور خصوصی، بانکها، مؤسسات ملی و بین المللی، کشورهای تمویل کننده، اتحادیه و نهاد های جامعه مدنی هر یک در تحقق اصول مشارکت که عبارت اند از شفافیت، حسابدهی، ارزش پول، توانمندی مالی، رقابت، حاکمیت قانون، عادلانه بودن، مساوات، تقسیم خطرات، تأمین منافع عامه، تأمین حقوق مستهلکین و مصئونیت محیط زیستی و اجتماعی، مشورت و هماهنگی می باشد، سهم خویش را اداء می نمایند.

حکومت برای نیل به اهداف و تطبیق مؤثر اصول مشارکت برنامه های جامع ارتقای ظرفیت، آگاهی دهی، مشورت و هماهنگی را خود و یا به همکاری مؤسسات و کشورهای تمویل کننده روی دست می گیرد.

پروژه های مشارکت عامه و خصوصی باید طوری طرح و تطبیق گردد که تأمین کننده منافع عامه و جانب خصوصی بوده با پالیسی ها و پلان های عامه مطابقت داشته باشد. بناً حکومت نمی تواند پروژه های را بپذیرد که تنها منفعت ارایه کننده را تأمین نماید.

حکومت کنترل بر پالیسی مشارکت عامه و خصوصی را بدوش داشته، توازن میان منفعت اجتماعی و جانب خصوصی را یقینی می نماید.

حکومت غرض انتخاب پروژه ها و داوطلب برتر بررسی های جامع را با وضع معیارهای دقیق ارزیابی انجام می دهد. حکومت افغانستان انتظار دوره جدید همکاری میان سکتور عامه و خصوصی از طریق مشارکت بمنظور رفع مشکلات متعدد که در سکتور عامه نفوذ کرده، می باشد.

اهداف

بخش اول:

مشارکت عامه و خصوصی یکی از اجنداء ها و استراتیژی اصلاحات اقتصادی حکومت به منظور افزایش اشتراک سکتور خصوصی در احداث و بازسازی زیربناها و عرضه خدمات عامه با تغییر تناسب مصارف خصوصی در مقابل مصارف عامه با اهداف ذیل می باشد:

1. انسجام سرمایه سکتور خصوصی غرض دسترسی به زیربناها و خدمات بهتر جهت حمایت از رشد با ثبات و فراگیر اقتصادی؛
2. کاهش فشار سرمایه گذاری حکومت از طریق انتقال مسئولیت های تمویلی تمویل کننده گان به سرمایه گذاران خصوصی؛
3. افزایش مؤثریت استفاده از دارائی ها و ملکیت های عامه و عرضه خدمات عامه با کیفیت؛
4. جذب سرمایه و مهارت های تشبثی سکتور خصوصی جهت احداث و بازسازی زیربناها و عرضه خدمات عامه؛
5. حصول اطمینان از این که خدمات عامه به بهترین کیفیت و قیمت مناسب به مستهلکین عرضه می گردد؛
6. تقویه و انکشاف بازارهای سرمایه افغانستان من حیث وسیله تمویل پروژه های زیربنایی و عرضه خدمات؛
7. فراهم نمودن حمایت های مالی و ارایه مشوق ها (مانند بیمه، خطرات سیاسی، معافیت های تعرفوی و تعطیلات مالیاتی) به جانب خصوصی در قرارداد های مشارکت عامه و خصوصی؛
8. ارتقای ظرفیت و افزایش آگاهی عامه در بخش مشارکت عامه و خصوصی.

مفهوم مشارکت عامه و خصوصی

بخش دوم:

مشارکت عامه و خصوصی عبارت از قرارداد میان سکتور عامه و خصوصی بمنظور احداث زیربناهای عامه و سایر خدمات اساسی منجانب سکتور خصوصی می باشد. سکتور خصوصی متعهد می گردد تا خدمات مطلوب را بادر نظر داشت خطرات متوقعه جهت بدست آوردن منفعت ارایه نماید.

مشارکت عامه و خصوصی مختص به دارائی های فیزیکی نبوده بلکه به منظور عرضه خدمات و محاصل آن می باشد. دارائی های عامه را که در آجندای خصوصی سازی و خدمات عامه که از طریق خصوصی تدارک و در آن سرمایه گذاری خصوصی و انتقال خطرات در نظر گرفته نمی شوند تحت پوشش این پالیسی نمی باشند. مشارکت عامه و خصوصی برای موارد ذیل صورت می گیرد:

- ا. دیزاین، اعمار، انکشاف، حفظ و مراقبت و امور عملیاتی زیربنای جدید، دارائی و یا تأسیسات؛
- ب. نوسازی، باز سازی، توسعه، حفظ و مراقبت و امور عملیاتی و یا مدیریت زیربناهای موجود، دارائی ها و یا تأسیسات؛
- ت. فراهم نمودن عرضه خدمات که قبلاً توسط سکتور عامه و یا اداره دولتی صورت میگرفت در حالیکه قسمیاً یا کاملاً این خدمات از طرف سکتور خصوصی تمویل میگردد.
- جانب خصوصی پاداش سرمایه گذاری خویش را از طریق تعرفه ها، حق العبور، کرایه، هزینه و فیس استفاده کننده گان دارائی ها و خدمات و یا پرداخت از طرف سکتور عامه به جانب خصوصی صورت می گیرد یا ترکیب هر دو حاصل می نماید.
- در خصوص پروژه های کوچک بادر نظر داشت ماهیت و اهمیت پروژه به شکل پروژه وار وزارت مالیه در هماهنگی با اداره مربوط تصمیم اتخاذ خواهند نمود.

اهمیت مشارکت عامه و خصوصی

بخش سوم:

1. حکومت را قادر می سازد تا از مهارت ها و توانایی های سکتور خصوصی در عرضه و تکمیل پروژه که در آن خطرات به جانب خصوصی انتقال می گردد استفاده نماید؛
2. حکومت را قادر می سازد تا تأدیات را مرتبط به عرضه واقعی خدمات و فراهم نمودن زیربناها ساخته تا اجراات متداوم یقینی گردد؛
3. حکومت را قادر می سازد تا پروژه را بصورت دقیقتر بررسی و مصارف دوران عمر پروژه را به وجه احسن درک و سنجش نماید؛
4. سکتور خصوصی را تشویق می نماید تا طرح مبتکرانه، تکنالوژی و روش های جدید تمویلی را به حکومت ارایه نماید؛
5. زمینه را برای افزایش سرمایه گذاری های داخلی و خارجی مهیا ساخته باعث انتقال تکنالوژی و انکشاف ظرفیت می گردد؛
6. باعث ایجاد فرصت های جدید کاری، احداث زیربنای فزیکي مورد نیاز کشور و بهبود و توسعه عرضه خدمات عامه می گردد؛
7. حکومت را قادر می سازد تا منابع تمویل برای سکتوری که امکانات تمویل آن با استفاده از منابع موجود (داخلی و خارجی) امکان پذیر نباشد، فراهم نماید و همچنان سطح اتکای حکومت به تمویل کننده گان را کاهش می دهد؛

8. افزایش سطح و کیفیت عرضه خدمات و احداث زیربنای عامه.
9. باعث تسریع روند رشد و انکشاف اقتصادی و اجتماعی کشور می گردد.

روش های تطبیق پالیسی

بخش چهارم:

1. ایجاد چارچوب قانونی مشارکت عامه و خصوصی جهت تنظیم امور مشارکت مطابق به تجارب پذیرفته شده جهانی؛
2. تأسیس چارچوب ادارای مشارکت عامه و خصوصی مشتمل بر اداره مرکزی مشارکت منحیث اداره پالیسی ساز، تسهیل کننده در چوکات وزارت مالیه و واحد های مشارکت عامه و خصوصی در سایر ادارات؛
3. فراهم نمودن حمایت های مالی از طریق ایجاد وجوه حمایتی و پرداخت آن به پروژه های که تطبیق و تداوم آن بدون پرداخت این وجوه امکان پذیر نباشد؛
4. رایۀ مشوق ها به سکتور خصوصی مانند تعطیلات مالیاتی، معافیت تعرفوی، تسهیل پروسه جواز نامه؛
5. انجام تحقیقات سکتوری به منظور دریافت سکتورهای مناسب برای مشارکت عامه و خصوصی و روش های مورد تطبیق در آن سکتور ها؛
6. تهیه و صدور رهنمودها و اسناد معیاری مشارکت توسط اداره مرکزی مشارکت به منظور تنظیم هر چه بهتر امور مشارکت و جلوگیری از سوء استفاده ها و چندگانه گی در مشارکت عامه و خصوصی؛
7. طرح و تطبیق برنامه های ارتقای ظرفیت در مراحل تشخیص، انتخاب جانب خصوصی و تطبیق پروژه مشارکت عامه و خصوصی از طرف اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی به سکتورهای عامه و خصوصی؛
8. طرح و تطبیق برنامه های آگاهی دهی عامه، مشورتی و هماهنگی از طرف اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی؛
9. پذیرش داوطلبی باز منحیث روش اصلی طی مراحل تدارکات مشارکت و حصول اطمینان از شفافیت در مشارکت عامه و خصوصی؛
10. استفاده از برنامه های تمویل کننده گان برای ایجاد مهارت های تخنیکی و ارتقای ظرفیت ادارات مشارکت عامه و خصوصی یا در صورت نیاز، تیم های ویژه در وزارتخانه های ذیربط؛

11. بررسی مشترک و همه جانبه تمام مشکلات محیط سرمایه گذاری مشترک و ارایه راه حل ها غرض رفع مشکلات و افزایش اعتماد سکتور خصوصی؛
12. وزارت مالیه و دافغانستان بانک و اتاق های تجارت و صنایع به صورت مشترک تمویل پروژه ها، مسائل بانکی و شرایط قروض را بررسی نموده یک بسته خاصی را در مشورت با جوانب ذیدخل غرض انکشاف مشارکت عامه و خصوصی به سکتور خصوصی ارایه می نماید؛
13. حصول اطمینان از اینکه خطرات و مکافات بشکل مساویانه میان سکتور عامه و خصوصی با درنظرداشت حفظ مشوق های سکتور خصوصی تقسیم میگردد؛
14. وزارت مالیه، کار و امور اجتماعی در هماهنگی با اتحادیه کارگران و سایر جوانب ذیدخل بصورت مشترک سند حفظ حقوق کارمندان و کارگران ادارت را که مبنی بر تطبیق پروژه مشارکت عامه و خصوصی متأثر می گردد، ترتیب می نمایند؛
15. طرح و تطبیق استراتژی ارتباطات غرض بدست آوردن هرچه بهتر اهداف این پالیسی.

اصول کلیدی در مشارکت

بخش پنجم

تمام قرارداد های مشارکت عامه و خصوصی در افغانستان بر مبنای اصول ذیل تنظیم می گردد:

1. حکومتداری خوب

امور پروژه های مشارکت عامه و خصوصی باید طوری تنظیم گردد، که معیارها و ستندهای حکومتداری خوب، مبارزه با فساد اداری، تفویض صلاحیت و مسئولیت های رسمی و واضح به جوانب آن صورت گرفته، ظرفیت های مسلکی، توانمندی مدیریتی و دید اقتصادی محک ارزیابی اجراآت آنها قرار گیرد.

2. ارزش پول

مقایسه منفعت خالص تطبیق پروژه، از طریق حکومت یا مشارکت عامه و خصوصی بادرنظرداشت منفعت کمی و کیفی و انتخاب هر کدام که منفعت بیشتر را در مقابل هزینه معین به حکومت داشته باشد، خواه پروژه از طریق جانب خصوصی، سکتور عامه و یا از طریق مشارکت انجام شود.

حکومت اطمینان حاصل می نماید که مشارکت بهترین روش برای دستیابی ارزش پول، نتایج متوقعه، گزینه انکشاف، تمویل و تطبیق پروژه می باشد. برنامه مشارکت به حیث فرصت برای روی دست گیری پروژه های که در پروسه بودجه منظور نگردیده استفاده نمی شود.

3. تخصیص خطرات

تخصیص خطرات اصل اساسی در مشارکت عامه و خصوصی می باشد. خطرات به طرفی اختصاص داده می شود که به وجه احسن توانایی کنترل و مدیریت آنها را داشته باشد تا ارزش پول پروژه به حد اکثر برسد. خطرات دیزاین، اعمار، حفظ و مراقبت، امور عملیاتی و عرضه خدمات به سکتور خصوصی انتقال یافته که توانایی مدیریت آن را به شکل بهتر دارا می باشد.

4. توانایی مالی و محافظت استفاده کننده گان

مشارکت ها باید طوری باشند که مستفید شونده گان بتوانند در طویل المدت توانایی مالی استفاده از زیر بناها و خدمات عرضه شده را داشته باشند. مشارکت عامه و خصوصی باید منافع عامه را به کمترین مصرف عرضه نموده و هم چنان معاملات مشارکت عامه و خصوصی باید از حقوق مستفید شونده گان بالخصوص قشر مستحق و کم در آمد جامعه حفاظت نماید. این امر نمی تواند مانع اعانه استفاده کننده گان توسط حکومت گردد. مگر این اعانه نباید بیشتر از حدی باشد که حکومت توسط آن عین خدمات را عرضه نماید.

5. شفافیت

شفافیت در پروژه های مشارکت عامه و خصوصی عنصر اساسی می باشد. ادارات پروسه تدارکات پروژه های مشارکت را به شکل واضح و درست تعریف نموده، معلومات و رهنمایی های لازم را به داوطلبان ارایه می نمایند. معلومات و رهنمایی ها باید به شکل ارایه گردد که از دستکاری و سوء استفاده در پروسه جلوگیری به عمل آید. شرایط داوطلبی و معیارهای ارزیابی باید منتج به حصول ارزش پول و مؤثریت گردیده و در دسترس جوانب ذیدخل و سکتور خصوصی علاقمند باشد. اتباع و داوطلبان علاقمند باید مطابق به چارچوب قانونی به پروسه داوطلبی و معلومات دسترسی داشته باشند.

6. رقابت

به منظور تأمین ارزش پول و مؤثریت تا حد امکان تمام پروژه های مشارکت عامه و خصوصی با استفاده از روش داوطلبی باز طی مراحل می گردد. رقابت مؤثر باعث افزایش منفعت سکتور خصوصی گردیده و با حصول اطمینان از آن معاملات تجارتي تابع فشارهای مناسب تجارتي، رفع موانع غیر ضروری از اداره و با وضع و تطبیق قوانین مناسب رقابت این امر تأمین می گردد.

7. توسعه ظرفیت محلی و انتقال تکنالوجی

پروژه های مشارکت عامه و خصوصی باید طوری ترتیب گردد که حد اکثر استفاده از ظرفیت محلی را یقینی ساخته و زمینه انتقال تکنالوژی را مهیا نماید. مشارکت عامه و خصوصی ضمناً باید حد الامکان انکشاف صنایع و سکتور خصوصی در افغانستان را تسهیل نماید.

8. محیط زیست و مسئولیت اجتماعی

حکومت باید اطمینان حاصل نماید که پروژه های مشارکت عامه و خصوصی بر وفق قوانین محیط زیستی و معیارهای عالی محیط زیستی و مصونیت اجتماعی طرح و تطبیق گردیده است. حکومت باید اطمینان حال نماید که پروژه های مشارکت عامه و خصوصی بادر نظر داشت قانون حفظ آثار تاریخی و فرهنگی طوری طراحی گردد که از تخریب و آسیب رسانی به ساحات تاریخی و باستانی جلوگیری به عمل آید.

9. پروسه مشوره با جوانب ذیدخل

اداره و قراردادی باید یقینی سازند که مشوره های وسیع با جوانب ذیدخل، توافق، تفاهم و جلب حمایت آنها قبل از عقد قرارداد مشارکت عامه و خصوصی صورت گرفته است. اداره سعی می نماید تا جوانب ذیدخل مربوط را شناسائی و در مورد پروژه های مشارکت عامه و خصوصی که تطبیق خواهند گردید مشوره های وسیع و برنامه های آگاهی دهی را روی دست گیرد.

چارچوب حقوقی

بخش ششم:

دولت چارچوب حقوقی مشارکت عامه و خصوصی را مبتنی بر اصول حکومتداری خوب، حاکمیت قانون، رقابت، ظرفیت و منفعت محلی، مؤثریت، حفظ حقوق مستهلکین، شفافیت، حسابداری، مشورت و هماهنگی تنظیم می نماید.

دولت قانون مشارکت عامه و خصوصی را برای حل مشکلات مشارکت عامه و خصوصی که با قوانین و مقررات موجود هماهنگ می باشد تدوین و غرض طی مراحل قانونی به شورای ملی ارسال نموده است. مقرر مشارکت عامه و خصوصی مبنی بر قانون مشارکت عامه و خصوصی غرض تنظیم امور مربوط به تشخیص، انتخاب جانب خصوصی، تطبیق و سایر موضوعات (شرایط داوطلب، معیارهای انتخاب پروژه...) پروژه مشارکت عامه و خصوصی وضع می گردد.

مشارکت عامه و خصوصی از تدارکات سنتی متفاوت و پیچیده تر می باشد. برای رهنمایی و عیار نمودن جوانب ذیدخل در مطابقت به مقررات مشارکت طرز العمل اجراآت اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی، معیارات و

طرز العمل ها ترتیب می گردد. به منظور تنظیم و پیشبرد هر چه بهتر فعالیتهای مشارکت عامه و خصوصی در سکتورهای مختلف برای هر سکتور قرارداد معیاری ترتیب می گردد.

چارچوب اداری

بخش هفتم

برای چارچوب اداری موارد ذیل ضروری پنداشته می شود:

ا. انکشاف، نشر، تطبیق و نظارت پالیسی عامه در بخش مشارکت عامه و خصوصی؛

ب. حمایت از طرح، ترتیب و تطبیق پروژه ها؛

ت. مدیریت وجوه، قروض و بیمه؛

ث. منظوری؛

ج. ارایه مشوره، حمایت و انکشاف مشارکت عامه و خصوصی.

وزارت مالیه برای پروژه های کوچک که قیمت آن پائین تر از حدیکه توسط وزارت مالیه پیشنهاد و شورای عالی اقتصادی تصویب گردیده باشد، طرز العمل ساده برای انکشاف، منظوری و تدارکات آن در مطابقت به چارچوب قانونی منظور می نماید.

در پروژه های مشارکت نهاد های ذیل سهم بارز را ایفاء می نماید.

1. شورای عالی اقتصادی و کابینه

شورای عالی اقتصادی تأییدکننده طرح و مطالعات امکان پذیری پروژه می باشد. که بعداً مطالعات امکان پذیری توسط کابینه جمهوری اسلامی افغانستان تصویب می گردد. کابینه و شورای عالی اقتصادی جهت اطمینان از اینکه ادارات قرارداد کننده به قرارداد های مبادرت میورزند که در مطابقت با منافع ملی بوده پروژه های مشارکت را تأیید، تصویب، رد و یا غرض باز نگری ارجاع می نماید.

2. کمیسیون تدارکات ملی

کمیسیون تدارکات ملی منظوری، رد و یا اعاده اعطاء قراردادهای مشارکت عامه و خصوصی را بعد از بررسی اداره مرکزی مشارکت به عهده دارد.

3. وزارت مالیه

وزارت مالیه مسئولیت ترتیب و تطبیق پالیسی، چارچوب حقوقی مشارکت عامه و خصوصی و تعدیل آن ها را در آینده دارا می باشد. به صورت مشخص وزارت مالیه مسئولیت امور ذیل را به عهده دارد:

ا. تهیه پالیسی مشارکت عامه و خصوصی و حمایت از تطبیق آن؛

ب. تهیه اسناد معیاری، رهنمود و طرز العمل های مشارکت عامه و خصوصی؛
ت. بررسی و مدیریت تعهدات مالی دولت برای مشارکت عامه و خصوصی، جهت اطمینان از تداوم استحکامیت مالی دولت برای پروژه های مشارکت قروض و کمک های مستقیم فرآهم مینماید.

4. اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی

اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی، به منظور تنظیم پالیسی های عامه در بخش مشارکت عامه و خصوصی، تحلیل و ارزیابی، فرآهم آوری تسهیلات تخنیکی به ادارات، تسهیل امور طی مراحل و توسعه مشارکت عامه و خصوصی و سایر وظایف، در چوکات وزارت مالیه فعالیت می نماید. وظایف عمده اداره مرکزی مشارکت قرار ذیل می باشد:

- ا. ارایه مشوره تخنیکی و همکاری های اداری به ادارات، وزیر مالیه، کمیسیون تدارکات ملی، شورای عالی اقتصادی و کابینه برای تطبیق این پالیسی؛
- ب. ثبت پروژه های مشارکت و اطمینان از اینکه همه پروژه های مشارکت با پالیسی و مقررات مشارکت عامه و خصوصی هماهنگ می باشند؛
- ت. مرور و بررسی پروژه های مشارکت از جهات مطالعات امکان پذیری، ارزش پول، توانمندی مالی و اثرات اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی آن و ارایه پیشنهادات لازم در مورد تعدیل، رد یا تأیید آن به وزیر مالیه و شورای عالی اقتصادی؛
- ث. حمایت و همکاری های تخنیکی در شناسایی، انکشاف، تدارکات و تطبیق پروژه های مشارکت به ادارات ذیدخل در صورت لزوم؛
- ج. نظارت و راپوردهی از اجراآت و تطبیق قراردادهای مشارکت عامه و خصوصی؛
- ح. ارتقاء ظرفیت ادارات ذیدخل دولتی و ادارات قرارداد کننده به ارتباط تمامی امور مرتبط به مشارکت عامه و خصوصی.

5. وزارت خانه ها و ادارات قرارداد کننده

هر وزارت مسئول طرح و ترتیب پالیسی سکتوری، استراتژی ها و ایجاد محیط مساعد برای مشارکت عامه و خصوصی در سکتور مربوطه می باشد.
وزارت خانه ها و سایر نهاد های دولتی از جانب دولت صلاحیت عقد قرارداد با سکتور خصوصی را میداشته باشد که ادارات شامل ریاست های مستقل، تصدی های دولتی، واحد های بودجوی، شاورالی ها و شرکت های که سهم دولت در آن ها از بیست و پنج فیصد بیشتر می باشد.

وزارت خانه و ادارات مسؤل شناسایی، انتخاب، حمایت، ترتیب، داوطلبی و نظارت از پروژه های مشارکت در سکتور مربوطه شان می باشند. در صورت لزوم اداره می تواند مشاور تخنیکي را جهت همکاری در پروسه های فوق الذکر استخدام نماید. اداره مرکزی مشارکت با وزارت خانه ها در بررسی توانایی مالی، ارزش پول، مطالعه امکان پذیری مربوط به پروژه های مشارکت همکاری نزدیک می نماید.

ادارات قرارداد کننده مسؤلیت نظارت و ارزیابی از پروژه های مشارکت خویش را به عهده داشته و در صورت نیاز معلومات مربوطه را به اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی که نقش نظارتی پروژه های مشارکت را به عهده دارد فراهم نماید.

وزارت خانه ها واحد های مشارکت عامه و خصوصی را ایجاد می نماید که واحد متذکره مسؤل انکشاف و پیشبرد امور مشارکت در وزارت و یا سکتور مربوطه بوده و اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی مسؤل مدیریت، نظارت، منظوری و تدارکات مشارکت در سطح کل میباشد. ادارات به منظور پیش برد امور پروژه های مشارکت مطابق به احکام قانون و مقررۀ مشارکت عامه و خصوصی کمیته مشورتی و هیئت ارزیابی پروژه را تشکیل می دهند.

6. **بورد مشورتی مشارکت عامه و خصوصی**

بورد مشورتی به منظور مشورت در طرح، تدوین و نهائی سازی پالیسی ها، طرز العمل ها، رهنمودها و سایر طرح ها و مشوق ها غرض انکشاف مشارکت عامه و خصوصی تحت رهبری اداره مرکزی مشارکت به عضویت نماینده گان متخصص، باتجربه و دارای مهارت های کافی در ساحات کاری مربوطه از وزارتخانه های اقتصاد، تجارت و صنایع، عدلیه، خارجه، اطلاعات و فرهنگ، امور زنان، ستره محکمه، اداره مستقل اراضی، اداره تدارکات ملی، د افغانستان بانک، اتاق تجارت و صنایع و اتحادیه صنعت کاران ایجاد می گردد. اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی در هماهنگی با اعضای بورد طرز العمل اجراآت این بورد را ترتیب می نماید.

اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی می تواند عندالضرورت نماینده گان سایر ادارات و مؤسسات ملی و بین المللی را به جلسات دعوت نماید.

ارتباطات با سرمایه گذاران

بخش هشتم:

افغانستان مانند سایر کشورهای روبه انکشاف غرض تطبیق پروژه ها از طریق مشارکت عامه و خصوصی با مشکلات مالی، اقتصادی، سیستم بانکی، بیمه و ظرفیت های تخنیکي برای تشخیص، انتخاب جانب خصوصی، تطبیق و نظارت مواجه می باشد.

حکومت افغانستان با درک موضوع مطابق به تجارب بین المللی در این راستا به دقت تمام کار نموده مطالعه و مشوره های مرتبط به بازار را قبل از منظوری پروژه انجام می دهد.

شرکت های خصوصی مسؤل مصارف و سایر امور مربوط به پروژه مشارکت در مقابل سهم داران خویش می باشد. حکومت متعهد است تا پروسه های کاری را طوری تنظیم نماید که از تأخیرات در طی مراحل پروژه مشارکت عامه و خصوصی جلوگیری گردد. برای ارتباطات در این پروسه روش های مناسب مطابق به تجارب پذیرفته شده جهانی اختیار و در زمینه برنامه های آگاهی دهی به سکتور خصوصی ارایه می گردد.

حکومت متعهد است تا این روند را طوری تنظیم نماید که برای سرمایه گذار فرصت این مساعد نگردد تا سرمایه های خویش را در ساحات دیگر سوق دهد و همچنان غرض تبادل تجارب بین سکتور خصوصی داخلی و خارجی و جلب سرمایه گذاری خصوصی راهکار های مشخص را روی دست می گیرد.

حکومت اسناد معیاری مشارکت عامه و خصوصی را مطابق به معیارهای پذیرفته شده جهانی ترتیب و اطمینان حاصل می نماید تا این اسناد در اختیار سرمایه گذاران قرار داده شده و در خصوص طی مراحل آن هماهنگی لازم و برنامه های خاصی را بر گذار می نماید.

برای اینکه از منازعات و مشکلات بعدی جلوگیری و همچنان پروژه مشارکت به وجه احسن تطبیق گردد اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی اطمینان حاصل می نماید تا مشاور معاملات به تمامی موضوعات انکشاف پروژه به شمول دسترسی محدود به قروض و تمویل از طریق سرمایه شرکا آشنا بوده تا اعتماد سرمایه گذاران را حاصل نماید.

تمویل کننده گان و مؤسسات ملی و بین المللی مالی

بخش نهم:

تمویل کننده گان و مؤسسات ملی و بین المللی مالی منحصراً شرکای اصلی می توانند از طریق ارایه مشوره ها، تأمین منابع مالی و کمک تخنیکی به حکومت افغانستان همکاری نمایند.

تمویل کننده گان و مؤسسات ملی و بین المللی مالی تمام فعالیت های مربوط به مشارکت عامه و خصوصی خویش را با اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی هماهنگ و از صورت اجراآت خویش به شکل ربعوار به این اداره گزارش می دهند.

حمایت های حکومت

بخش دهم:

وزارت مالیه، وجوه خاص را به عنوان وجوه انکشافی پروژه با بیلاس افتتاحیه معین به اساس پیشنهاد اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی در مطابقت به توان مالی دولت، ایجاد نموده که این وجوه صرف به منظور ارایه حمایت

مالی جهت پیشبرد تحقیقات، استخدام کارشناسان و مشاورین، تهیه امکان پذیری، مطالعه مفصل پروژه، ارتقای ظرفیت و مقاصد که در طرزالعمل وجوه انکشافی پروژه پیشبینی گردیده است استفاده می گردد. اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی مسؤل مدیریت و تنظیم امور وجوه انکشافی پروژه می باشد.

وزارت مالیه در صورت لزوم وجوه حمایتی را در هماهنگی با برنامه مشارکت عامه و خصوصی ایجاد می نماید. وجوه حمایتی برای آن عده پروژه های مشارکت که از لحاظ اقتصادی مفید اما از لحاظ مالی تطبیق آن امکان پذیر نمی باشد و به حمایت مالی دولت نیازمند است، اعانه فراهم می نماید.

حکومت برای تشویق و جلب سرمایه گذاری ها مشوق های مانند معافیت مالیاتی، تعطیلات مالیاتی، معافیت های تعرفوی، تسهیل روند اخذ جوازنامه ها، اعطای امتیازات مرتبط به حقوق دارائی های منقول و غیر منقول و اعطای حقوق انحصاری به جوانب خصوصی در مشارکت عامه و خصوصی فراهم می نماید.

ساختار تمویل، بیمه و تضمین دولت

بخش یازدهم:

حکومت به منظور فراهم نمودن زمینه مناسب تمویل پروژه های مشارکت که منتج به کاهش مصارف می گردد جانب خصوصی و قرض دهنده گان را حمایت نموده مطالعات را در بخش روش های تمویل و قروض غرض ارایه مشوره به جوانب ذیدخل در خصوص بازار سرمایه انجام می دهد.

به صورت مشخص دولت به ارتباط این موضوع ضوابط ذیل را ضروری می پندارد:

الف: مداخلات غیر ضروری دولت و قرضه دهنده؛

ب: حوادث غیر مترقبه؛

ج: حالات فسخ کردن.

حکومت در خصوص انواع بیمه های که برای پیش برد پروژه های مشارکت ضروری پنداشته می شود جانب خصوصی را حمایت می نماید.

حکومت ضمانت ها و تعهدات مانند ایفای تعهدات تأدیاتی پولی اداره، تأدیه برای کالاها یا خدمات ذمت دولت، عواقب ملی سازی، سلب مالکیت، حقوق مالکیت، تبادل و انتقال اسعار خارجی و جبران خساره مکلفیت های قانونی دولت را در مشارکت عامه و خصوصی به جانب خصوصی ارایه می نماید.

در خصوص خطرات سیاسی در تفاهم با مؤسسات بین المللی که در این بخش فعالیت می نمایند همکاری لازم می نماید، تا اطمینان خاطر سرمایه گذاران از این ناحیه حاصل گردد.

شفافیت و حسابدهی

بخش دوازدهم:

حکومت افغانستان متعهد به یک پروسه کاملاً شفاف به منظور اطمینان از اینکه معلومات پروژه های مشارکت و اجراآت برنامه مشارکت به دسترس عموم قرار گیرد، می باشد که توسط این عمل حکومت در مدیریت برنامه مشارکت حسابده به ادارات مستقل تفتیش و مردم عامه می باشد.

به همین منظور حکومت معلومات پروژه ها و برنامه مشارکت عامه و خصوصی را از طریق رسانه ها و سایر وسایل اطلاعاتی مانند انترنت و وبسایت اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی و اداره مربوط نشر خواهد کرد:

ا. قوانین، مقررات، طرز العمل ها، اسناد نمونوی، شرح مختصر حدود و ساحه فعالیت پروژه های تحت مذاکره مشارکت؛

ب. معلومات درمورد هریک از پروژه بالقوه مشارکت و دعوت به علاقه مندی بعنوان بخشی از پروسه تدارکات؛

ت. قرارداد های مشارکت عامه و خصوصی به مجرد اینکه نهایی گردید توأم با خلاصه ای از مشخصات پروژه و شرایط معاملاتی آن نشر خواهد شد. برخی از توضیحات برای حفاظت معلومات حساس تجارتي استثناء خواهد بود؛

ث. معلومات راجع به اجراآت هر پروژه فعال مشارکت؛

ج. معلومات درمورد پیامد های مالی پروژه های مشارکت ضمیمه اسناد بودجوی ارایه خواهد شد.

دوران مشارکت

بخش سیزدهم:

به منظور دستیابی به اهداف این پالیسی همه پروژه های مشارکت در افغانستان طی پروسه منظم و شفاف انکشاف یافته و تطبیق خواهد شد. پروسه مشارکت شامل مراحل ذیل می باشد:

ا. شناسایی و مشخص نمودن پروژه های بالقوه مشارکت؛

ب. انکشاف مودل تجاری؛

ت. آمادگی ها برای تدارک پروژه مشارکت؛

ث. آمادگی برای تطبیق پروژه مشارکت؛

ج. مدیریت قرارداد های مشارکت.

اداره مرکزی مشارکت رهنمود مشخص برای حمایت از مسئولین ذیصلاح دولتی در هر مرحله پروسه مشارکت تهیه می نماید.

پیشنهاد جانب خصوصی

بخش چهاردهم:

پیشنهاد های جانب خصوصی می تواند روش های ابتکاری را برای رفع نیازمندی های سکتور عامه ارایه نماید و توأم با آن از مزیت های داوطلبی رقابتی نیز استفاده نماید.

اصول اساسی در پیشنهاد های جانب خصوصی

ا. تشویق سرمایه گذاران خصوصی در انکشاف طرح های پروژه های مشارکت در بر آورده ساختن اولویت های پالیسی در سکتور مربوطه؛

ب. اطمینان از اینکه اصول رقابتی در پیشنهاد های جانب خصوصی مد نظر گرفته می شود؛

ت. اطمینان از اینکه شفافیت در ارزیابی و اعطای قرارداد در پروژه های پیشنهادی جانب خصوصی مد نظر گرفته می شود؛

ث. به حد اقل رسانیدن انگیزه هایی که سبب ارایه طرح های بی کیفیت و ضعیف می گردد جهت جلوگیری از تورم کاری در ارزیابی این طرح ها.

وزارت مالیه و ادارات مربوطه مسؤل بررسی پیشنهاد های جانب خصوصی است و اطمینان از اینکه پیشنهاد های ارایه شده در مطابقت به اصولی میباشد که در پالیسی مشارکت تذکر یافته و در صورت مطابقت، پروسه تدارکات پیشنهاد های جانب خصوصی مانند سایر پروژه های مشارکت می باشد.

تأییدی پیشنهاد ارایه شده از جانب خصوصی به معنای تدارکات منبع واحد نمی باشد. اداره مرکزی مشارکت عامه و خصوصی معیار های را انکشاف خواهد داد که به اساس آن پیشنهاد دهنده جانب خصوصی در پروسه داوطلبی به اساس ضریب مشخص امتیاز بیشتری داده شده و یا فعالیت های که برای انکشاف طرح ارایه شده انجام داده، مبلغی را در مقابل آن پرداخت می نماید.

دولت از اینکه مشوق های موجوده در شرکت های خصوصی به ارتباط پروژه های مشارکت همسو و هماهنگ با نیازمندی های سکتور خصوصی و عامه می باشد، بخصوص از اینکه جانب خصوصی دیدگاه واضح طولانی مدت داشته مطمئن نبوده و بنابر این جهت اطمینان، کمپنی های دخیل در پروژه مشارکت که تحت مالکیت شرکت ساختمانی بوده باشد مسؤلیت ساخت آن باید مستقل بوده و تابع قرارداد شرکت ساختمانی نباشد.

نظارت و مدیریت تطبیق پالیسی

بخش پانزدهم:

وزیر مالیه مسؤول رهبری و نظارت از تطبیق این پالیسی می باشد. تمام جوانب ذیدخل باید در تطبیق و نظارت از تطبیق این پالیسی وزیر مالیه را حمایت نماید.

وزیر مالیه در مورد ابعاد مختلف مشارکت عامه و خصوصی به شکل ربعوار و سالانه به کابینه جمهوری اسلامی افغانستان گزارش ارایه می نماید.

تعدیل پالیسی

بخش شانزدهم:

بورد مشورتی مشارکت عامه و خصوصی پیشنهادات و وضعیت کشور را در نظر گرفته تعدیلات لازم را عندالضرورت در پالیسی مشارکت عامه و خصوصی پیشنهاد می نماید.

تعدیلات بعد از تأییدی وزیر مالیه و تصویب کابینه جمهوری اسلامی افغانستان مرعی الاجرا می باشد.

